

Att växa med kultur

Barn- och ungdomskulturplan för Öckerö kommun

Att växa med kultur

Kultur har ett egenvärde och ger livet innehåll och mening. Den stimulerar fantasi, kreativitet, uttrycksförmåga, tolerans och gemenskap. Kultur skapar förutsättningar för både eftertanke och aktivitet. Det är en demokratisk rättighet för barn och unga att på lika villkor få ta del av och utforska alla former av konstnärliga uttryck och kultur oavsett kön, funktionsnedsättning, kulturell, etnisk, social, ekonomisk, religiös bakgrund eller geografisk belägenhet. Arbetet med att *inkludera* alla barn och unga i kulturen behöver ständigt hållas levande!

Alla barn och unga i Öckerö kommun skall ha tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud. Det förutsätter samverkan över verksamhetsgränserna och öppenhet för kultur och nya konstformer, ett aktivt sökande efter nya samarbetspartners samt strävan efter ett internationellt perspektiv.

Barn- och ungdomskulturplanen ska styra beslut och vägleda det praktiska arbetet i kommunen. Planen kan också fungera som inspiration för föreningar, församlingar och andra kulturaktörer.

Barn- och ungdomskultur står på tre ben. Barns eget skapande som ett spontant uttrycksbehov, barns skapande under pedagogisk eller konstnärlig ledning och barns möten med och upplevelser av kultur.

- Kultur *av* barn och unga är uttryck som ingen vuxen styr över till exempel spontana lekar, ramsor, gåtor, rollspel, communities och graffiti.
- Kultur *med* barn och unga äger rum tillsammans med pedagoger eller andra vuxna i vardagen. Det kan också vara tillsammans med kulturutövare vid speciella tillfällen. Exempel på kultur *med* barn och unga är spel, utövandet av traditioner, kulturskolans verksamhet, workshops och festivaler.
- Kultur *för* barn och unga är producerad av vuxna till exempel teaterbesök, dansföreställning, filmvisning, dataspel och leksaker.

Arbetsgång

Barn- och ungdomskulturplanen gäller för åldrarna 0-19 år och är i dagsläget ett måldokument. En barn- och ungdomskulturgrupp ska arbeta med att konkretisera mål och medel så att planen får funktionen av ett handlingsprogram. Detta handlingsprogram revideras av Barn- och ungdomskulturgruppen vid behov. Barn- och ungdomskulturplanen följs upp när verksamhetsplanen/uppdragshandlingen för respektive nämnd formuleras. I förvaltningarnas uppdrag II skall framgå satsningar, mål och mått för barn- och ungdomskultur under året.

Organisation

Kultursekreteraren är samordnare för kommunens barn- och ungdomskultur, det vill säga sammankallande i barn- och ungdomskulturgruppen, Västra Götalandsregionens kontaktperson och kommunens representant på regionens samordnarträffar.

Barn- och ungdomskulturgruppen består av sju personer. Samordnaren, barn- och ungdomsbibliotekarien, en representant från kulturskolan, en representant från förskola samt tre personer från skola som representerar åldersgrupperna 6-9, 10-12 och 13-19 år.

Barn- och ungdomskulturgruppen väljer gemensamt både det offentliga kulturutbudet och det som vänder sig till förskola och skola. De beslutar också om fördelningen av Västra Götalandsregionens bidrag för resor till kulturinstitutioner utanför den egna kommunen. Gruppen tar också fram förslag på vidareutbildning inom kulturområdet för berörd personal.

Samordnaren beställer och respektive förvaltning sköter sedan alla åtaganden i samband med arrangemanget. Samordnaren har ansvar för att rekvidrera bidrag från Västra Götalandsregionen.

Kulturutbud

1. Musik

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av musiken.

Medel: Barn och unga ges förutsättningar för rytmik och spontant musicerande. Barn och unga får utforska musik under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva musik framförd av kulturutövare.

2. Dans och rörelse

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av dans och rörelse.

Medel: Barn och unga ges förutsättningar för spontan rörelse och lek till musik. Barn och unga får utforska dans och rörelse under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva dans framförd av kulturutövare.

3. Teater och scenkonst

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av teater och scenkonst.

Medel för att nå målet: Barn och unga ges förutsättningar för spontan lek och samspel. Barn och unga får utforska teater och scenkonst under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva teater och scenkonst framförd av kulturutövare.

4. Litteratur

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av litteraturen.

Medel: Barn och unga har daglig tillgång till litteratur. Barn och unga arbetar aktivt med litteratur under ledning av pedagoger och bibliotekarier. Genom författarbesök får barn och unga ta del av författares verk.

5. Konst, hantverk och arkitektur

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av konst, hantverk och arkitektur.

Medel: Barn och unga får fritt upptäcka skapandet av bild och form genom att ha god tillgång till olika material och redskap. Barn och unga får pedagogisk hjälp att skapa och tolka bild och form. Barn och unga har tillgång till bildkonst i sin vardagsmiljö. Barn och unga får uppleva konst, hantverk och arkitektur genom besök på museer och gallerier samt möten med konstnärer, arkitekter och andra kulturutövare.

6. Film, foto och IT

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli del av film, foto och IT.

Medel: Barn och unga har tillgång till utrustning så att de kan utforska film, foto och IT. Barn och unga får pedagogisk hjälp att skapa och analysera film, foto och IT. Barn och unga får uppleva film och foto med variation och av god kvalitet.

7. Kulturarv

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och bli en del av kulturarv, traditioner och historiska miljöer.

Medel: Barn och unga ges möjlighet att vistas i historiska miljöer. Barn och unga får pedagogisk hjälp att utforska kulturarv, traditioner och historiska miljöer. Barn och unga får uppleva kulturarv, traditioner och historiska miljöer presenterat av kulturbärare.

8. Nya kulturformer

Mål: Alla barn och unga ges möjlighet att utforska nya kulturformer som uppkommer.

Ekonomi och resurser

Tabellen nedan visar statistik från 2009 som påverkar omfattningen av extern kultur.

Antal barn 0-2 år	410
Antal barn 3-5 år	461
Antal barn 6-15 år	1.595
Antal barn 16-19 år	785
Summa barn 0-19 år	=3.251
Barn och utbildnings anslag till inköp av extern kultur för barn och unga	40.000 kr
Kultur & fritids anslag till inköp av extern kultur för barn och unga	60.000 kr
Kultur & fritids intäkter från de offentliga föreställningarna	15.000 kr
Totala medel att disponera till externa kulturevenemang	=115.000 kr
Regionalt subventionsstöd (3-19 år 27 kr/barn)	Max 77.000 kr
Regionalt omkostnadsstöd (ej fast)	Ca 45.000 kr

Tabellen ovan är upprättad 2009-10-28 baserad på invånarstatistik från SCB 2008.

Västra Götalandsregionens arrangörsstöd

Detta stöd gäller för engagemang av professionella kulturutövare och är riktat till barn och unga mellan 3-19 år. Arrangörsstödet baseras på antalet barn per kommun och skall fungera som ett komplement till kommunens eget kulturstöd. Arrangörsstöd fördelas i huvudsak i två grupper; subventionsstöd och omkostnadsstöd.

- Subventionsstödet utgörs av en reserverad summa för varje kommun och delas ut till föreställningar och kulturpedagogiska projekt, filmhyra samt resor till kulturevenemang utanför den egna kommunen.
- Omkostnadsstöd utgår för att ingen kommun på grund av sitt geografiska läge skall behöva betala mer för att engagera en professionell kulturutövare. Omkostnader för resa, logi, traktamente samt frakt av och försäkring för film ersätts med 100 %.

Västra Götalandsregionens krav för utbetalning av arrangörsstöd

- Att kommunen har och arbetar med en plan för barns och ungdomars kulturverksamhet.
- Att kommunen ansvarar för samordning och fördelning av arrangörsstödet samt har kontakt med den regionala konsulenten för barn- och ungdomskultur. Detta innebär att en kommunal samordnare ska finnas i varje kommun.
- Att kommunen har en barn- och ungdomskulturgrupp.

Måldokument som styr barnkultur

Nedan följer en sammanställning av de dokument som är direkt styrande eller vägledande för barn- och ungdomskulturen i Öckerö kommun. I vissa fall presenteras även utdrag ur dokumenten som direkt berör ämnet.

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter

- Artikel 27
Var och en har rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv, att njuta av konst samt att få ta del av vetenskapens framsteg och dess förmåner.

FN:s barnkonvention

- Artikel 4
När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser.
- Artikel 13-15
Varje barns rätt till yttrandefrihet, tankefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet ska respekteras.
- Artikel 31
Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

Nationell lagstiftning

På nationell nivå styr skollagen och bibliotekslagen verksamheten. Därtill kommer läroplan och kursplaner som beskriver konst och de praktisk-estetiska aspekterna som en integrerad del av lärandet. Skolan skall skapa lärandemiljöer där barn får skapa och kommunicera utifrån sig själva men de skall också inspireras av andra och initieras i den konstnärliga världen av pedagoger och professionella konstutövare.

Skapande skola – kultursatsningar i grundskolan

Kulturrådet har sedan januari 2008 regeringens uppdrag att fördela 55 miljoner kronor till kulturinsatser i grundskolans årskurs 7-9. Målet är att långsiktigt integrera kulturen i skolan. Bidraget söks av huvudman för kommunala skolor, friskolor samt riksinternatskolor. Bidrag kan sökas för inköp av professionell kultur, för elevers eget skapande samt för att förstärka strukturer och samverkan mellan kulturlivet och skolan.

Vision Öckerö kommun

- Säkert och tryggt

Genom ett aktivt säkerhetsarbete skapas en miljö där människor i alla åldrar trivs och är trygga. Brott, drogmissbruk och främlingsfientlighet förebyggs i ett tidigt skede.

- Attraktivt

En skola förankrad i skärgårdssamhället erbjuder trygghet, omsorg och ett modern lärande.

- Natur och kultur

Kulturarv, traditioner och historiska miljöer bevaras och utvecklas för kommande generationer. Det öppna karga landskapet tillsammans med tillgängliga havsnära naturområden ger både konstnärlig inspiration och möjlighet till aktivitet och rekreation.

Verksamhetsplan Barn- och utbildningsförvaltningen 2007-2010

Skolan och omvärlden ska:

- Erbjuda eleverna möjlighet att vistas i och inspireras av havsnära naturområden.
- Tillvarata kulturarv, traditioner och historiska miljöer i utbildningen.
- Värna om elevernas möjligheter att delta i kulturaktiviteter.
- Erbjuda eleverna lägerskolor och studieresor.
- Särskilda medel tilldelas barnkulturarbetet.
- Upprätta en ny barnkulturplan.
- Bevara och utveckla kulturskolan.

Verksamhetsplan K&F 2007-2010

- Stödja kulturella evenemang och verksamheter.
- Stödja föreningar och andra som positivt bidrar till människors utveckling.

Öckerö 2009-11-13

Sofie Rittfeldt, kultursekreterare, Kultur- och fritidförvaltningen
Torben Ferm, utredare, Barn- och utbildningsförvaltningen